

SPRAVODAJ OBCE LIPTOVSKÝ PETER

ROČNÍK XXIII. JÚL 2023

S rekonštrukciou obnovili i umelecké dielo

Najväčšou investičnou akciou obecného úradu je v tomto roku rekonštrukcia a obnova domu smútku. Bol najvyšší čas, pretože od dňa jeho kolaudácie v roku 1978, t. j. pred 45 rokmi, sa doň veľa neinvestovalo.

Obecný úrad už pred časom pripravil projekt na výmenu okien, dverí a rekonštrukciu sociálnych zariadení.

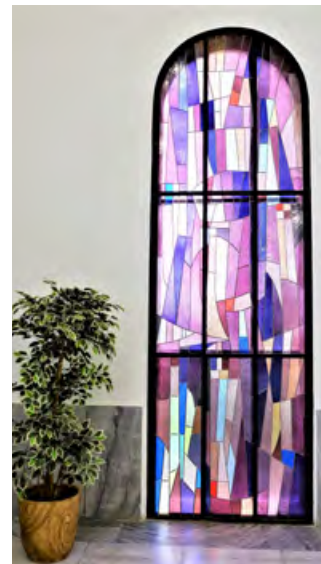
Zapojil sa s ním do výzvy Miestnej akčnej skupiny Horný Liptov, ktorá mu na tento účel odsúhlasila príspevok 20 tisíc euro. Je to o niečo menej peňazí, ako si realizácia týchto položiek v skutočnosti vyžadovala. V sumáre išlo o 32 tisíc euro. Rozdiel sa pochopiteľne obecný úrad rozhodol vykryť z vlastných zdrojov. Ako nám povedala starostka Anna Papajová: „Keď sme sa už pustili do takýchto prác na dome smútku a investujeme do nich, bolo by dobré dotiahnuť všetko do konca, nech táto rekonštrukcia aspoň pár rokov vydrží“. Takže okrem spomenutých výmen okien, dverí

a pod. sa vymaľovala obradná miestnosť i vstupná chodba, vymenilo sa vnútorné zariadenie ako svietniky, kvetinová výzdoba, vyčistili sa lavice. V súčasnosti sa obecný úrad pustil aj do obnovy obslužných miestností, t.j. miestnosti s chladiacim zariadením, zázemím pre prípravu pohrebu, zázemím pre ľudí, ktorí robia rozlúčky. A pribudne aj novinka - elektronické parte.

Súčasťou výzdoby domu smútku bola kedysi aj vitráž od

akad. maliara Karola Feňveša, ktorá bola dlhé roky rozbitá. Náš spoluobčan Emil Drugaj vtedy pozbieral vypadnuté sklíčka a uskladnil ich u seba doma. Teraz ich statočne poskytol na opravu umeleckého diela. Takže aj ono sa zaskvie v plnom lesku. Dnes toto umelecké dielo je o to cennejšie, že nie je len ozdobou domu smútku, ale i spomienkou na hrádockého umelca Karola Feňveša.

(r)

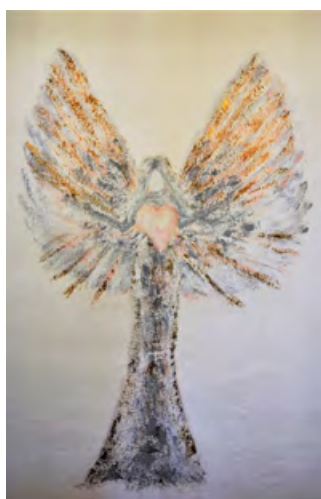

• *Brána do neznáma od akad. maliara Karola Feňveša pôsobí veľmi decentne. Tajomnosť sveta za... vytvára mozaiková abstrakcia zlomom svetla a symbolikou farieb. V konečnom výsledku dielo, vytvára dôstojnú a upokojujúcu atmosféru.*

Na obnove vitráže sa podieľali: Danica, Žiaková, Judita Feňvešová, Emil Drugaj, Jana Mrlianová z Komunitnej nadácie Liptov, akad. maliar Pavol Rusko z Ružomberka, sklári bratia Kyselovci z Lipt. Hrádku a Obecný úrad v Lipt. Petre. Obnovené dielo je prejavom našej úcty k autorovi akad. maliarovi Karolovi Feňvešovi.

(r)

• *Na severnej stene obradnej miestnosti maliar dekoratér vytvoril anjela s veľkým červeným srdcom.*

Okolo seba šíria iba dobrú náladu

Základná organizácia Jednoty dôchodcov v Liptovskom Petre pod vedením predsedníčky Jany Krivošovej organizuje svoje aktivity s ohľadom na vek a zdravotný stav svojich členov. Úzko spolupracuje s obecným úradom pričom si cení jeho podporu, rovnako ako podporu z Urbáru a Hôľnej spoločnosti ako i ďalších ochotných podnikateľov z obce. Okrem pravidelného stretávania v kultúrnom dome sa aktívne zapája do rôznych obecných akcií. Na posledný fašiang, keď sa varila kapustnica s vôňou pečeného mäsa, mohli občania pred kultúrnym domom

stretnúť veselú chasu oblečenú v rôznych maskách, ktorá svojim spevom rozveseľovala prítomných. To boli naše členky. Za dobrú náladu sa naše dôchodkyne vybrali 27. apríla do Košíc, kde sa zúčastnili na predstavení operety Cigánsky barón. Svojim spevom asistovali aj na Ducha pri sadení mája a v zapätí, 17. júna, sme ich mohli vidieť na futbalovom ihrisku, kde vlastnoručne upečené koláčiky ponúkali deťom i dospelým. Potom sa spevácke zoskupenie Petranské fešandy z našej organizácie predstavilo murárskymi pesničkami na okresnom podujatí v Liptovskom Miku-

• Naše dôchodkyne s úsmevom na tvári a spevom nám vždy pripomenú, že život má aj inú stránku.

láši. Leto koncom júna oslávili naši dôchodcovia, ako sa patrí, pri guláši s veselým posedením vo vavrišovskom kempe.

Samozrejme, rok sa ešte zďaleka nekončí, rovnako ako ich program, ktorým prispievajú k obohateniu života v našej obci. Lubicca Uličná

Tradícia stále živá

Na sviatok Sv. Ducha, v podvečer 27. mája, sme v obci už tradične stavali máj, ako symbol prosperity

a obnovy života. O máj, jeho výzdobu a bezpečné osadenie sa postarali členovia DHZ, ktorí ho v sprievode harmoniky a za spevu našich žien preniesli obcou do stredu Liptovského Petra. Aj tu bolo veselo, o čo sa samozrejme zaslúžili naše speváčky, dôchodkyne a tiež malé občerstvenie, o ktoré sa postaral obecný úrad. Najväčšiu radosť z podujatia mali samozrejme naši najmenší, ktorých za ruku priviedli mamy. (r)

Dievčence zožali potlesk

Oslava MDD bola tohto roku pre nepriazeň počasia odložená. Uskutočnila sa až 17. júna, keď sa organizátori ubezpečili, že bez dažďa vydrží po celý deň. Program bol ako zvyčajne bohatý. Deti na futbalovom ihrisku zabávali dve animátorky, boli pre ne pripravené rôzne súťaže, nafukovacie atrakcie, nechýbala minidiskotéka a samozrejme ani naši dobrovoľní hasiči, ktorí pomedzi program ukazovali deťom svoju techniku a učili ich triafať prúdom vody na terč. Na záver im pripravili penu, v ktorej sa deti do sýta vyšantili. Malým, ale príjemným prekvapením bolo vystúpenie Barborky Olšov-

skej so psíkom, ktorá sa rozhodla kráčať v stopách svoj mamy Moniky. Jej tanečnú ukážku so psíkom moderovala Emka Žišková a obidve dievčence zožali zaslúžený potlesk. Celý deň sa niesol v dobrej a uvoľnenej atmosfére. (r)

Zatiaľ čakáme

Názvy ulíc v Lipt. Petre už dávnejšie schválilo obecné zastupiteľstvo. V súčasnosti okresný úrad zapísal ulice do registra adries a následne budú budovám pridelené orientačné čísla. Obecný úrad predpokladá, že celý proces prebehne do jesene. Pre občanov z toho vyplýva zmena adresy v identifikačných kartách (občianskych preukazoch). Uvedená výmena bude bezplatná. Obecný úrad sa snažil dohodnúť vykonanie administratívnych úkonov spojených s výmenou dokladov priamo v obci, ale na základe vyjadrenia PZ SR oddelenia dokladov, toto nie je možné. O potrebe výmeny dokladov budeme informovať v miestnom rozhlase.

(r)

- *O stromy zasadené ľudskou rukou sa musia ľudské ruky aj ďalej postarať. Platí to najmä o mestskej a obecnej zeleni, ktorá keď prerastie a začne zavádzať, netreba ju hneď radikálne vytrínať. Tejto téze sa drží náš obecný úrad, ktorý aj tohto roku začal s úpravou zelene za autobusovou zastávkou v strede obce. Stromy a kríky tu veľmi dobre izolujú hlavnú cestu od neďalekých bytoviek, čím pomáhajú zlepšiť životné prostredie v jej okolí. Úprava zelene sa uskutoční aj v iných lokalitách obce.*

Spoločnosť priateľov Tesly

Hoci pôvodný hrádkový koncern zanikol, na jeho základoch dnes vyrastá nový podnik, ktorý sa snaží zmapovať svoje dejiny. V stredu 24. mája sa stretla skupinka ľudí v jednom hrádkovom podniku. Medzi nimi bol Viktor Húšťava, bývalý pracovník hrádkovej Tesly, Iveta Zuskinová, bývalá riaditeľka Národopisného múzea v Lipt. Hrádku, Jana Hapčová, z referátu kultúry v Liptovskom Hrádku, Lukáš Buša, marketingový manažér z TESLA Group a. s. a historik Roman Brezina. Na tomto stretnutí spoločne založili neformálnu Spoločnosť priateľov Tesly.

Podiel Tesly na rozvoji Lipt. Hrádku je nepopierateľný. Vďaka významu Tesly, š.p., pre zamestnanosť na hor-

nom Liptove v meste vyrástli sídliská, na nových základoch vznikla kultúra, šport, rozvinulo sa školstvo. Preto návrat k tomuto 75-ročnému príbehu je logický. To je vlastne i cieľom Spoločnosti priateľov Tesly, ktorá sa dnes snaží mapovať dejiny podniku. A preto sa obracajú na bývalých pracovníkov, ktorí by boli ochotní podeliť sa o svoje spomienky, zážitky z výrobných hál či kancelárií, alebo o vzácné historické fotografie z tesláckych akcií. Výstupom zo stretnutí s pamätníkmi a výskumu členov Spoločnosti, bude publikácia dejín koncernu Tesla Liptovský Hrádok. V prípade, že by ste sa chceli o toto všetko podeliť, radi sa s vami stretnú. Stačí ich kontaktovať na historia@tesla.eu.

Ďalší rok za nami

Školský rok 2022/2023 sme v júni ukončili záverečnou slávnosťou, ktorá sa konala v sprievode rodičov v priestoroch materskej školy. Prišiel čas, kedy sa otvorí brána do základnej školy a so svojou školskou taškou zasadnú do školskej lavice. Odložia hračky a budú sa prispôsobovať svojim každodenným povinnostiam.

Momentálne sa chystáme na prázdninové obdobie, ktoré je spojené nielen s oddychom, ale aj s nastávajúcimi zmenami. Koncom júla máme naplánované aktivity spojené s úpravou školského ihriska. Každoročne ošetrujeme náterom zabudované drevené preliezky. Ďalej je potrebná výmena dreveného pieskoviska a kúpa nového piesku. V spolupráci s firmou Rettenmeier

Malé projekty

Obecný úrad sa v súčasnosti cez VÚC uchádza o financie na malý projekt, ktorý sa týka výmeny regálov v našej knižnici. S požiadavkou financovania ďalšieho projektu sa obrátil na Envirofond. V ňom ide o kúpu kompostérov na biologicky rozložiteľný odpad a na biologicky rozložiteľný kuchynský odpad. V prípade úspešnosti projektu budú kompostéry distribuované do každého rodinného aj bytového domu. (r)

NAŠI HASIČI sa v uplynulom polroku podieľali na odvoze krovia a čistení obce, organizovali stavanie mája, asistovali pri natáčaní reklamy s Petrou Vlhou a zapojili sa do programu MDD. V Pribylíne sa zúčastnili súťaže O richtársku palicu, kde obsadili druhé miesto. Ďakujeme. (r)

Tatra Timber s.r.o a rodičmi, chceme dobudovať drevený prístrešok, ktorý bude slúžiť na odkladanie hračiek a záhradného náradia. Radi by sme postavili drevený detský domček, osadili novú hojdačku, ktorú sme zakúpili z finančných prostriedkov z úspešného projektu Komunitnej nadácie Liptov. V neposlednom rade je potrebné vymeniť poškodené záhradné pletivo.

V mesiaci august v spolupráci s poslancami a Obecným úradom je naplánovaná rekonštrukcia hygienických zariadení a toaliet na prvom poschodí. Verím, že všetky naplánované aktivity prinesú spokojnosť a radosť nielen dospelým, ale hlavne deťom.

Mgr. Eva Piovarčiová

Diabol v raji manželskom

Jedna pani povedala, prvá k tomu pridala, druhá zasa neverila, ale tretej oznámila, tá zas štvrtej prezradila, štvrtá piatej pošepkala, piate to zle počula, a tak všetko zmenila, to je približne obsah populárnej jednoaktovky Ferka Urbánka Diabol v raji manželskom. Naši diváci ju mohli vidieť v peterskom kul-

túrnom dome v podaní ochotníckeho divadla Jakuba Grajchmana z Hýb, 18. marca. Hoci od napísania tejto veselohry uplynulo vyše sto rokov (r.1920), hra mala neobyčajný úspech, pretože diváci sa pri nej v zaplnenej sále dobre zabávali. Zaiste to tak bolo ani nie kvôli jej obsahu (hoci stále aktuálnemu), ako pre vynika-

• Na fotografii (zľava) Emília Gregorcová, Mária Krankusová, Lubomír Duda, Ján Teplický a Tatiana Petruľová

• Tatiana Petruľová, Mária Krankusová, Ján Teplický a Emília Gregorcová v divadelnej hre Diabol v raji manželskom.

júce herecké výkony hybských ochotníkov, ktorí hrali so skutočným nadšením, vervou a s plným nasadením, zabúdajúc, že nehrajú na doskách „národného divadla“.

Patrí im za to veľká vďaka, lebo v tento deň priniesli do Lipt. Petra energiu, ktorá nám mnohým už začiatkom jari chýbala.

(r)

Absolvovali jarný salón

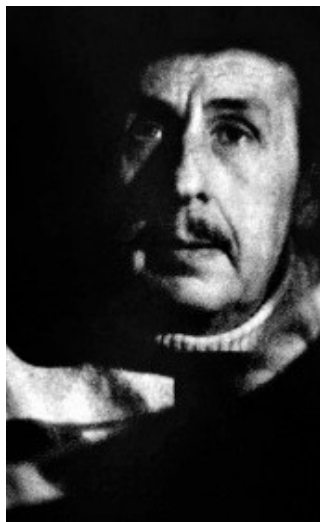
Naši výtvarníci Ľubica Uličná a Milan Mikoláš sa zúčastnili Jarného salónu, ktorý každoročne organizuje Liptovské kultúrne stredisko. Z tejto súťažnej prehliadky si Ľubka Uličná odniesla čestné uznanie za diela Panoptikum a Strážcovia. Výstava sa konala v mikulášskej synagóge od 16. 4. do 23. 5. 2023

(r)

Umelec, ktorý vedel citlivo zachytiť život

V tomto roku si Slovensko pripomenulo 110. výročie narodenia významného fotografa, peterského rodáka, Martina Martinčeka (1913 – 2004). V súvislosti so spomenutým výročím Slovenské národné múzeum v Martine pripravilo výstavu Martin Martinček – básnik Liptova. „Autor sa prihovára cez obrazy liptovskej krajiny, v ktorých cítime materinskú náruč zeme, cez obrazy hôr a vrchov, v ktorých zasa vnímame nenapodobiteľné čaro prírody. Zachytil v nich zákrutia, kde kamene a stromy tancovali a oživali farbami raňajšieho úsvitu či večerného súmraku. Bolo to akoby dovtedy hora niečo utajovala a teraz sa chcela pred jeho zrakom odkryť“, uviedla kurátorka výstavy Daša Ferklová“. Slovenské národné múzeum sa s touto

výstavou prezentovalo na folklórnom festivale v Myjave. Stodesiate výročie na-

• Martin Martinček (1913 - 2004) bol umeleckým fotografom, ktorý citlivo zachytával život a premeny svojho liptovského regiónu. Jeho fotografie sú oslavou Liptova a vyznaním lásky k človeku – tvorcovi i pokračovateľovi duchovných tradícií.

rodovania fotografa Martina Martinčeka si v rodnom Liptove pripomíname spoločnou výstavou s názvom Ester a Martin Martinčekovci.

Pokiaľ v mestskom Múzeu Janka Kráľa možno obdivovať Martinčekove fotografie, v neďalekom Centre Kolomana Sokola (Galeria P. M. Bohúňa) sú zas obrazy a spomienky na jeho druhú manželku - výtvarníčku Ester.

Výstavy potrvajú do polovice septembra, takže stále je možnosť ich navštíviť.

Okrem týchto výstav sa diváci a priaznivci fotografie mohli s M. Martinčekom stretnúť aj v mikulášskom Art centre Rumanský na výstave Tvárny portrét krajiny, kde doplnil diela akad. maliara J. Kudličku a fotografa J. Kusku.

(r)

Získali druhé miesto

Belopotockého Mikuláš 2023, celoštátna postupová súťaž neprofesionálnych divadiel dospelých, ktorý sa konal 8. – 11. júna v okresnom meste priniesol malé prekvapenie. Divadelný súbor f-ACTOR v silnej konkurencii ochotníkov z celého Slovenska získal druhé miesto a dostal sa do zlatého pásma s návrhom na postup. Súčasne získal aj ocenenie za interpretačný prínos v inscenácii Výnosné miesto od režiséra Michala Tomasyho. Len pripomíname, že divadelný súbor f-ACTOR vznikol v Lipt. Petre roku 2015, stále ho sledujeme a jeho úspechy nás tešia.

(r)